



T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

İVEDİ

Sayı : 23642684-010.99
Konu : Çalışanların Sağlık Gözetimi

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

İlgi : a) 13.09.2017 tarih ve E.13743047 sayılı yazınız.
b) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 14.03.2017 tarih ve E.17202 sayılı yazısı.

Bakanlığınız ilgi a) duyurusunda; merkez ve taşra teşkilatı ile okul/kurumlarında çalışanların 6331 sayılı Kanunun 15'inci maddesi gereği sağlık gözetiminin yapılması istenerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 14.03.2017 tarih ve E.17202I sayılı yazısı dayanak alınarak sağlık gözetimi hizmetlerinin kamu sağlık hizmeti sunucularından ücretsiz sağlanabileceği belirtilmiştir.

Ancak 6331 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinde Kanunun "Kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanacağı" belirtilmiştir.

Kanun'un 4'üncü maddesinde işverenin sorumlulukları belirtilmiş "İşveren, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin maliyetini çalışanlara yansıtamaz." hükmüne yer verilmiştir.

Kanun'un 6'ncı maddesinde işverenin bunu nasıl yerine getireceği belirtilmek sureti ile "4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları; iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini, Sağlık Bakanlığına ait döner sermayeli kuruluşlardan doğrudan alabileceği gibi 4734 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde de alabilir." hükmü ile Bakanlığımıza bağlı sağlık hizmet sunucularından bu hizmetlerin doğrudan temin yolu ile alınabileceği hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un 15'inci maddesinde "Sağlık gözetiminden doğan maliyet ve bu gözetimden kaynaklı her türlü ek maliyet işverence karşılanır, çalışana yansıtılmaz" hükmü gereği işe giriş, iş değişiklikleri, düzenli aralıklar ile yapılması zorunlu muayene, tetkik vb. sağlık hizmetlerine ilişkin bedellerin işverence karşılanması zorunlu kılınmıştır.

08.01.2002 tarih ve 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası hükmüne istinaden; 24.02.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun, 03.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve 12.04.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ücretsiz veya indirimli tarife uygulanması ile ilgili hükümleri saklı tutulmuş olup bu Kanunların dışında kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük ve yönetmelik, genelge ve benzeri düzenleyici işlemler ve diğer işlemler ile tesis edilmiş bulunan ücretsiz veya

indirimli tarife uygulamalarına son verilerek hizmetin bedelinin hizmetten faydalananlardan veya bunların ilgili oldukları kurumlardan alınması uygulaması başlamıştır.

Bu nedenle "maluliyet, meslek hastalığı ve kontrol muayeneleri vb. amacıyla sevk edilen tedavi amacıyla düzenlenen sağlık raporları dışında kalan; özel amaçla kullanılacak durum belirtir rapor bedelleri (özürlülük raporu, ehliyet raporu, vasi tayini raporu, portör muayeneleri ve işlemleri, tarama amaçlı muayene ve işlemler vb.) Sağlık Uygulama Tebliğinin 2.2 maddesi 14' üncü fıkrası gereği finansmanı sağlanan sağlık hizmeti kapsamında sayılmamakta ve kişiler 5510 sayılı Kanun kapsamında sağlık yardımından yararlanabiliyor olsalar dahi Sosyal Güvenlik Kurumunca sağlık hizmet sunucularına ödenmemektedir.

Anayasamızın "Devletin İktisadi ve Sosyal Ödevlerinin Sınırları" başlıklı 65'inci maddesinde "Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek mali kaynakların yeterliliği ölçüsünde yerine getirir." hükmü amirdir. Bu kapsamda; gelişmiş tüm ülkeler de olduğu gibi ülkemizde de sağlık hizmetlerine ilişkin uygulamaların alanı ülke koşullarına göre belirlenmektedir. Aynı zamanda hayata geçirilen kurallar yanlış ve gereksiz uygulamayı engellemesi, hasta sağlığı ve kaynakların doğru kullanılmasının sağlanması amacıyla önem arz etmektedir.

Sağlık hizmetlerinin daha kaliteli, verimli etkin bir şekilde modern çağın gereklerine uygun olarak sunabilmesinin temini amacıyla sağlık kurumlarımız kar amacı gütmeyen sosyal devlet anlayışı gereği hizmet sunumunu yerine getirmektedir. Bu amacın gerçekleştirilmesi için kaynakların verimli kullanılması, sağlıklı ve sürdürülebilir mali yapıya ihtiyaç vardır. Bu nedenle, sağlık kurumlarının mali disiplin içinde çalışarak belirli idari kurallar, gelir dağılımında dikkate alınan kriter ve prensiplerin hayata geçirilmesi zorunluluk arz etmektedir.

Bu çerçevede sağlık hizmet sunumu basamaklandırılmış ve hangi birimin ne şekilde hizmet sunacağı açıklanmıştır. İkinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşları tedavi amaçlı işlemlerin yürütüldüğü güçlü ekonomik yapıya ve yüksek teknolojiye ihtiyaç duyan, hasta yoğunluğu fazla, iş yükü yüksek olan merkezlerdir. Bu nedenle tek hekim raporları gibi işlemlerin birinci basamak aile hekimliklerince yerine getirilmesi uygun görülerek konu hakkında 02.05.2016 tarih ve 23642684/010.99-E.99-835 sayılı Makam Oluru ile yürürlüğe konulan Sağlık Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar ile gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Aile hekimlerince yapılan değerlendirme neticesinde tıbbi bir sorun tespit edilmesi halinde kişinin üst merkeze sevk edilerek nihai kararın verilmesi iş güvenliği ve kişi sağlığı bakımından uygun değerlendirilmiştir.

Rapor işlemi için birçok hekime muayene olunmakta, MR, BT, kan tetkikleri gibi yüksek maliyetli tetkikler yapılabilmektedir. Bu açıdan geri ödeme kurumunca karşılanmayan sağlık raporları için 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşların Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8'inci maddesinin (ç) bendi hükümlerine dayanılarak Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesinde düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Bakanlığımızca 01.06.2017 tarih ve 23642684/010.99/1108 sayılı makam oluru ile Kamu Sağlık Hizmetleri Satış Tarifesi yayımlanarak genel sağlık sigortası kapsamından yararlanamayan kişiler ile geri ödeme kapsamında ödemesi bulunmayan işlemlere dair fiyatlar belirlenmiştir. Tarife eki Ek-1 Usul ve Esasların 11'inci maddesinde Sağlık Kurulu Raporlarının Ücretlendirilmesi başlığı j.6 fıkrasında "6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çerçevesinde talep edilen sağlık hizmetleri (Periyodik muayene, Portör taraması ve bunlara yönelik tetkik, tahlil, görüntüleme hizmetleri) Kanun'un 15' inci maddesi gereği işverence karşılanır. Bu hizmetlere yönelik mağduriyet oluşmaması için talep edilen hizmet bedellerinin işverence karşılanacağına dair sevk yazısı ile personelin sağlık hizmet sunucularına gönderilmesi gerekmektedir." şeklinde düzenlemeye yer verilmiştir.

Türkiye'de evlilik, işe giriş, maluliyet, askere elverişlilik, engellik tespiti, okula kayıt, silah ruhsatı, spor lisansı, sürücü raporları gibi birçok konuda farklı amaçla sağlık raporları

düzenlenmektedir. Bunların yanı sıra kişilerin hastalanmaları halinde düzenlenen istirahat raporları ile ilaç ve tıbbi malzemenin temini gibi konularda da sağlık raporu düzenlenmesi gerekmektedir.

Uygulamada birliğin sağlanabilmesi için e-rapor uygulamaları ve askeri hastanelerin devri de göz önünde bulundurularak sağlık kurulu raporu, istirahat raporu ve birinci basamak sağlık hizmet sunucularınca düzenlenecek tek hekim raporlarına yönelik usul ve esasların belirlenmesine ihtiyaç duyulmuştur. Bu konuda Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili tüm kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katılımı ile yapılan çalışmalar neticesinde 02.05.2017 tarih ve 23642684/010.99-E.99-835 sayılı Makam Oluru ile Sağlık Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar yürürlüğe konulmuştur.

Sağlık Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar bu konuda yapılan çalışmaların ilk ayağını oluşturmakta olup ülkemizde uygulanacak sağlık raporu çeşitleri, formatları ve düzenleme esasları belirlenmiştir. Çalışmanın ikinci ayağı ise 2018 yılı içerisinde e-Rapor sisteminin hayata geçirilmesidir. Bu sistemle tüm raporların elektronik ortamda düzenlenmesi, takip ve denetiminin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda konu ele alındığında ilgi yazınızda dayanak gösterilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 14.03.2017 tarih ve E.17202 sayılı yazısında 6331 sayılı Kanun kapsamındaki sağlık hizmetlerinin kamu sağlık hizmet sunucuları tarafından yerine getirilebileceği belirtilmekle birlikte ücretsiz hizmet sunumuna dair bir hükme yer verilmemiştir. Bu konuda bir hükme yer verilmiş olsa dahi yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmet sunucularına bu işlemlerin ücretsiz yürütülmesi mümkün değildir.

50'den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli işyerleri için aile hekimlerinden hizmet alınabileceği belirtilmiş olsa dahi tarafınızca yayımlanan "İşe Giriş ve Periyodik Muayene Formu" ile istenen odyolojik testler, SFT, radyolojik testler, psikolojik testler gibi testleri aile hekimleri yapmaya haiz değildir. Ayrıca Sağlık Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar eki Ek-6 da Durum Bildirir Tek Hekim Sağlık Raporu Formatı, Ek-7 de Kişiye Ait Sağlık Bilgi Formu hazırlanarak yayımlanmıştır. Belirlenen formlar dışında bu merkezlerde başkaca bir formun yürütülen çalışmalar kapsamında kullanılması da mümkün ve uygun değildir.

Sonuç olarak sahada yaşanan sorunun çözüme kavuşturulması amacı ile ilgi a) yazınızın yürürlükten kaldırılarak Bakanlığımız ve Bakanlığınız temsilcilerinin katılımı ile oluşturulacak çalışma grubu ile konunun çözüme kavuşturulması uygun mütalaa edilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır.
Dr. Şuayip BİRİNCİ
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

Dağıtım
Gereği:
Milli Eğitim Bakanlığına
(Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

Bilgi:
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğüne